

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegul penal în componență:

Președinte – Gurschi Constantin,
judecători – Andrei Harghel și Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de Moscovciuc Serghei Anton, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Cahul din 05.11.2012, privind declinarea de competență a judecătorului de instrucție de la examinarea plîngerilor înaintate de petiționarul S. Moscovciuc în temeiul art. 313 CPP, în cauza penală nr. 2012928065,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei Cahul din 05.11.2012, s-a dispus declinarea competenței judecătorului de instrucție de la examinarea plîngerilor înaintate de petiționarul S. Moscovciuc în temeiul art. 313 CPP, în cauza penală nr. 2012928065 și remiterea plîngerilor petiționarului, Judecătoriei Cahul, pentru a fi soluționate de instanța care nemijlocit judecă cauza în fond.

În argumentarea soluției adoptate instanța a menționat că, procurorul care a participat în cadrul ședinței de judecată, a specificat că, urmărirea penală pe cauza cu nr. 2012928065, a fost finisată la 02.11.2012, iar dosarul a fost expediat Judecătoriei Cahul pentru a fi examinat pe fond.

Astfel, potrivit art. 297 alin. (4) CPP, toate cererile, plîngerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza, or, reieșind din aceste considerente, plîngerile depuse de petiționarul Moscovciuc S., necesită a fi remise instanței care va judeca cauza în fond.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, petiționarul a atacat-o cu recurs în anulare, prin care a solicitat casarea încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Cahul din 05.11.2012 și anularea unor acte procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale în cauza nr. 2012928065.

În recurs recurentul a criticat încheierea atacată considerînd că aceasta este ilegală și neîntemeiată, iar instanța de judecată, la examinarea plîngerilor sale, și-a depășit vădit competența procesuală, interpretînd eronat prevederile legii, dat fiind faptul că, potrivit art. 313 CPP, judecătorul de instrucție este obligat să examineze plîngerile, în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plîngerea, ceea ce nu a fost respectat de către judecătorul de instrucție în cauza respectivă.

În susținerea recursului în anulare declarat, recurentul nu invocă nici un temei prevăzut de art. 453 din Codul de procedură penală.

3. Examinând admisibilitatea în principiu a recursul în anulare declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, pentru următoarele considerente.

3.1. Potrivit alin. (1) art. 452 CPP, în raport cu prevederile art. 455 CPP, pot fi atacate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) CPP, recursul în anulare trebuie motivat, cu indicarea obligatorie a vreunui temei concret prevăzut în art. 453 CPP, cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate din punct de vedere al problemei de drept și evidențierea viciului fundamental care, în opinia recurentului, în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, reieșind din dispoziția art. 453 CPP, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv, când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul RM despre depunerea cererii. Recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Astfel, potrivit normelor menționate, Colegiul constată că recursul în cauză nu se întemeiază pe nici un temei de drept indicat în art. 453 CPP, cu invocarea circumstanțelor concrete considerate a fi un viciu fundamental care ar fi afectat hotărârea atacată, cu indicarea normei de drept care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi încălcate, omițându-se și argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens.

De asemenea, Colegiul reține că, în procesul soluționării plîngerilor depuse de petiționar în ordinea art. 313 CPP, au apărut circumstanțele prevăzute de art. 297 alin. (4) CPP, care prevede că, toate cererile, plîngerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza.

Or, din materialele dosarului se constată că, prin scrisoarea de expediere nr. 6751 din 02.11.2013, Procuratura Cahul, a trimis spre examinare în fond Judecătoriei Cahul, cauza penală nr. 2012928065, privind învinuirea lui Moscovciuc S., Gîndea A., și Bucica V., în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) CP.

Pentru considerentele enunțate și avînd în vedere că încheierea judecătorului de instrucție datează din 05.11.2013, iar cauza penală nr. 2012928065, a fost expediată în adresa Judecătoriei Cahul la data de 02.11.2013, se constată, la caz, că judecătorul de instrucție corect a dispus declinarea competenței la examinarea plîngerilor petiționarului S. Moscovciuc, cu transmiterea acestora, Judecătoriei Cahul, pentru a fi soluționate de instanța care nemijlocit judecă cauza în fond.

Totodată, se reține că prin transmiterea plîngerilor respective, în adresa instanței de drept comun, judecătorul de instrucție nu i-a lezat nici un drept constituțional al petiționarului, dat fiind faptul că, în continuare se menține posibilitatea petiționarului de a invoca, repetat, soluționarea acestora de la instanța de judecată.

3.2. Sub un alt aspect, Colegiul menționează că, la 27.10.2012 a intrat în vigoare Legea nr. 66 din 05.04.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală. Potrivit pct. 144 al art.(1) din legea menționată, prevederile expuse în alin.(2) și (3) din art. 452 CPP, au fost abrogate.

Alin. (3) al art. 452 CPP, pînă la abrogare, prevedea că persoanele menționate la art. 313 alin. (1) CPP, precum și Procurorul General și adjuncții acestuia, pot declara recurs în anulare împotriva încheierilor irevocabile a judecătorului de instrucție cu privire la pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale în cazurile prevăzute la art. 453 CPP.

În speța în cauză, recursul în anulare a fost depus în secția documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție la 03.01.2013, deci după intrarea în vigoare a legii nominalizate.

În consecință, pornind de la prevederile art. 3 CPP, menționăm că în desfășurarea procesului penal se aplică legea procesuală care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Legea procesual penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile acesteia, în perioada de tranziție la o nouă lege procesual penală, pot rămîne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă, cu condiția că caracterul ultraactiv al normei trebuie să fie reglementat expres de legea nouă.

Dat fiind faptul, că în dispozițiile art. II din Legea nr. 66 din 05.04. 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, nu este prevăzut caracterul ultraactiv al prevederilor art. 452 alin. (3) CPP, în redacția de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 66, care prevedea posibilitatea contestării cu recurs în anulare și a încheierilor irevocabile adoptate în ordinea prevăzută de art. 313 CPP, recursul în anulare depus de recurent urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind utilizată o cale de atac neprevăzută de lege pentru asemenea hotărîri.

3.3. Un alt argument în sprijinul soluției adoptate îl constituie faptul că potrivit art. 313 alin. (6) CPP, încheierile judecătorului de instrucție, adoptate pe marginea examinării plîngerilor declarate împotriva ordonanțelor procurorului privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale cu reluarea urmăririi penale sînt hotărîri irevocabile, iar căile de atac împotriva acestora pot fi exercitate în strictă conformitate cu legea, de la care nu se permite nici o derogare.

Principiul irevocabilității hotărîrii judecătorești rezultă din principiul stabilității și siguranței raporturilor juridice, element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică, așa cum este consacrat și în preambulul Convenției Europene pentru Drepturile Omului.

Or, din interpretarea dispozițiilor legale sus-menționate, raportate la cauza dată rezultă că, în ceea ce privește încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea prevăzută de art. 313 CPP, aceasta nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri judecătorești irevocabile prevăzute de alin. (1) art. 452 CPP, care pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 CPP, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Mai mult, la caz, se constată că încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Cahul din 05.11.2012, prin care a fost declinată competența în examinarea plîngerilor depuse în baza art. 313 CPP, de petiționarul S. Moscovciuc, este definitivă.

Drept urmare, Curtea consideră că utilizarea recursului extraordinar ca un apel mascat și anularea unei încheieri definitive, la caz, încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Cahul din 05.11.2013, ar aduce atingere justului echilibrul între interesele individului și necesitatea de a garanta eficacitatea justiției penale, nerespectându-se în acest sens, exigențele unui proces echitabil (*a se vedea Hotărârile: Bujnița, pct.23 în fine, Radchikov, pct.52, și Savinski, pct.25*).

În final, concluzionînd asupra celor expuse, statuăm că noile modificări survenite în procedura penală, permit de a conchide că hotărârile adoptate de judecătorul de instrucție în ordinea art. 313 CPP, începînd cu 27.10.2012, nu sunt pasibile de a fi atacate în ordinea recursului în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

4. În conformitate cu dispoziția art. 456, 432 alin. (1) – (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de Moscovciuc Serghei Anton, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Cahul din 05.11.2012, privind declinarea de competență a judecătorului de instrucție la examinarea plîngerilor înaintate de petiționarul S. Moscovciuc în temeiul art. 313 CPP, în cauza penală nr. 2012928065.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03.07.2013.

Președinte	/semnătura/	Constantin Gurschi
Judecători	/semnătura/	Andrei Harghel
	/semnătura/	Constantin Alerguș

Copia corespunde originalului
Președinte

Constantin Gurschi